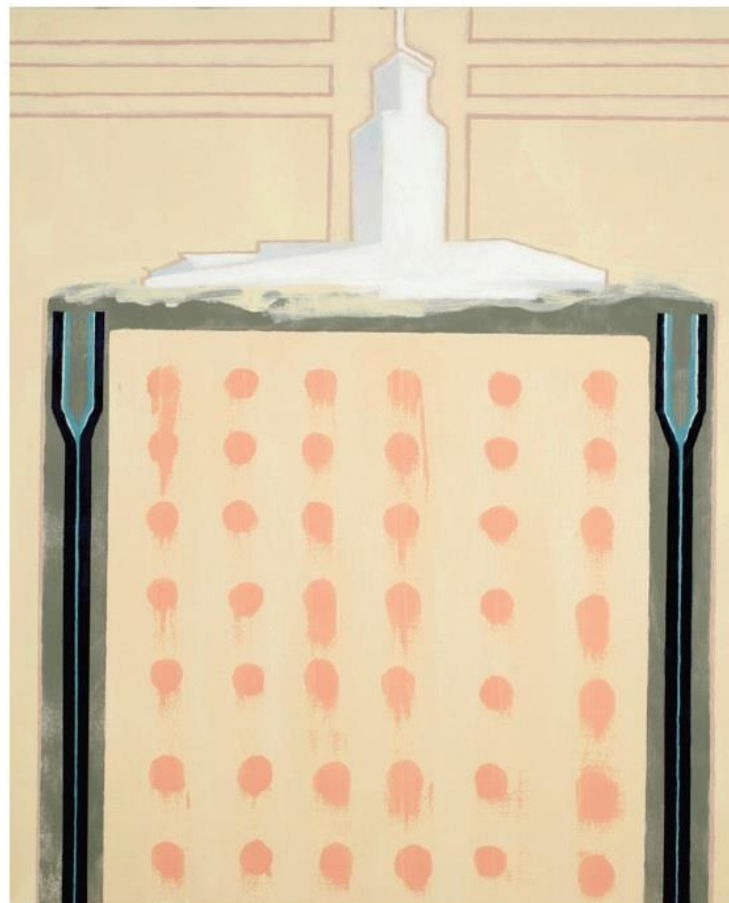

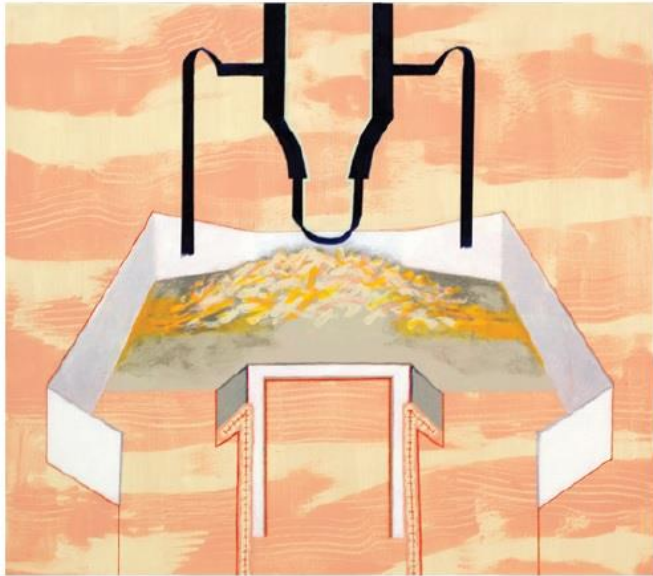
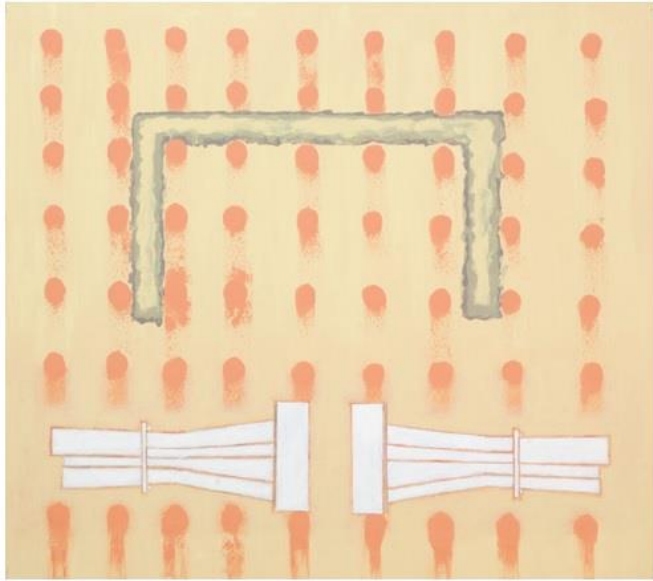
רומן חניכה מחשבות על עבודותיה של עידית לבבי גבאי

הילה בן ארי

אך הוא בעיקר תחום גוף האם, רחם. לכאורה נדמה שעידית מפעילה בעבודות מבט כפול – האחד נוקב וביקורתי והשני ספוג ובעגוע לאותה אחדות מובטחת שבה הגוף והנפש מוגנים, מוכלים ומוחזקים. בתוך הפיצול הזה אני מהרהרת גם על הקשר בין דמותה של עידית כאמנית ומחנכת לבין דמותה של אותה ילדה בת עשר, הניצבת על ספו של שער. עידית האמנית שלאורך כל השנים מפלסת דרך עצמאית, שחותרת לא פעם תחת מוסכמות ומגמות, תוך כדי שהיא חוצבת את הדיבור והמעשה המדויק לה. היא המורה שמאירה נתיבים אלטרנטיביים אפשריים עבור תלמידותיה ותלמידיה, דרכם יוכלו להנכיח את קולן וכוחן. חוזרת ומראה, עוזרת לשנן את המסלול החדש כדי להטמיע את העוצמה שנצברה בו ולתת לה הכרה. עידית שבגיל צעיר עזבה את הקיבוץ והלכה ללמוד אמנות כנגד מה שהיה מקובל. אותה דרך קווית נחושה (שהיא תמיד קו מפותל בשמדובר במסלול של נשים), אל מול אותה ילדה שנעצרת בשער הקיבוץ ונשארת בתחומה המוגן של החצר/רחם. אני מבקשת לראות את תהליך כינון הזהות

אני מתבוננת בעבודותיה של עידית לבבי גבאי בהן היא משרטטת שוב ושוב דימויים של תחום ושער. דימויים אלו מופיעים ומתפרשים בעבודותיה כחצר הידועה של קיבוץ מרחביה שבו נולדה וגדלה. בשיחה לפני מספר חודשים אמרה לי עידית: "בעבודות שלי אני תמיד חוזרת לילדה בת העשר שעומדת בשער הקיבוץ". הגיל נטען כאן במשמעות של סף – רגע לפני שלב ההתבגרות, מעט לפני הפיכת הילדה לאישה, טרום השבר האפשרי שחוצה בין תמימות לבין היכולת לראות. והתחום – קיבוץ מרחביה של אז, של ילדותה, מרחב רב עצמה, כולי, סימביוטי. "טבור העולם" כינתה אותו עידית בריאיון שנתנה. אותו מרחב שבו הגופים אינם מופרדים אלא ספוגים זה בזה. זהו מרחב שיצאה מתחומו פרושה התפכחות, היפרדות, ננטשות ובידודות. עידית מסמנת שוב ושוב את התחום של אותו גן עדן כולי ומכיל (בולע) כול, עד כי אין בו דבר מלבד התחום עצמו. נדמה שדרך אקט החזרה היא מבקשת להטעין כוח באותו תחום משרטט, כמו חוני המעגל. זהו שרטוט גבולותיו של האב (אידיאלוגיה, שפה)

האלטרנטיבי שעידית עסוקה בו, כמורכב משני היבטים אלו, שלמרות הניגוד החריף ביניהם, הם מקיימים ומזינים זה את זה.

ברומן חניכה נשי, הדמות יוצרת לעצמה נתיב חלופי לכינון זהות, שכן במסלול ההתבגרות וההתגבשות "הרגיל" של הסובייקט (הגברי) היא לעולם תישאר תלושה. ההתקשות לחזור בעבודות למתחם הרחמי ולשהות בו, אינו מבטא געגוע לגן עדן אבוד והוא גם אינו מצב סטטי ועקר. נהפוך הוא – זוהי נתינת הכרה למרחב האימהי שהודחק משום שהציווי החברתי-תרבותי מורה שיש להיפרד ממנו על מנת לכונן את זהותנו. הבחירה של עידית היא לשהות בו ולא לעזוב, להמשיך להיות מוזנת ממנו ולהיטען מכוחו ובו זמנית לצאת מתחומו ולסלול נתיב עצמאי. היא מנכיחה שוב ושוב את ההתהוות המעגלית העקרונית שאין בה פרידה וניתוק. ההישארות בתוך תחום האם היא זו המאפשרת את סלילת הדרך, ומתוך אותה זהות שהתגבשה ניתן להשיב לאם את ההכרה.

עידית לבבי גבאי, שער, 2015, שמן על בד, 80x90 ס"מ
עידית לבבי גבאי, שער וסיוך, 2015, שמן על בד, 60x80 ס"מ

